

Succes

finaliștilor!

Timp de nouă zile, de la 10 și pînă la 18 august, sala Teatrului C.C.S. din Capitală va găzdui finala celui de-al VII-lea Concurs — pasionantă întrecere artistică închinată celei de-a XX-a aniversări a eliberării patriei noastre de sub jugul fascist.

Aproape 17 000 de artiști amatori finaliști vor aduce pe scena teatrului bucureștean, în cîntece, joc și bucurie, imaginea vie a victorii noi ce-a cuprins meleagurile bogate și încântătoare ale țării noastre socialiste, flori de dragoste pentru partid și patrie culese din inimile oamenilor liberi și fericiți. Acești aproape 17 000 de artiști amatori — dansatori, coriști, soliști, interpreți de texte de brigadă, cîntăreți populari și instrumentiști — veniți de pe întinsurile Bărăganului ori din Dobrogea de aur, din pitoreasca Țară a Oașului, ori de pe-năpărtatele plaiuri sucevene, din toate colțurile țării, — vor imprima finalei Concursului al VII-lea și amprenta impetuoasei dezvoltări a mișcării artistice de amatori, a vigurosului talent al poporului nostru. An de an au apărut noi și talentați artiști amatori, puternice formații și ansambluri care, alături de cele cu tradiții și renume, și-au desăvîrșit măiestria artistică, urcînd neîncetat treptele înalte ale artei. Cei peste un milion de artiști, cît numără în prezent mișcarea artistică amatoare din țara noastră, constituie o dovadă grăitoare a minunatului talent al poporului, grijii și politicii partidului nostru de răspîndire largă a culturii și artei la orașe și sate.

Intrecîndu-se în finala celui de-al VII-lea Concurs, artiștii amatori cei mai buni dintre cei buni vor demonstra înalta lor măiestrie și vor aduce un viu omagiu partidului nostru drag și mariei aniversări a eliberării patriei de sub jugul fascist.

INSCRIȚIE PE UN DOCUMENT DE PARTID

E bine. Stau la masa mea de vis.
Doar eu și documentul. Vremea-l
pentru scris.

Mă uit adînc în mine ca-n fîntîni
și scot argint de ani și săptămîni
îl urc pe buze arse și-l cobor
să vindec setea mea și-a tuturor.

Vezi! Setea vine-n fiecare zi
de vrei Frumosu-n lume a-l clădi
de vrei să-i fii artist și salahor
de vrei să-i dai cununa stelelor.

Frumosul e în frunze și pe zări,
în România și în alte țări
e-n pacea dulce pe acest pămînt
el e țesut din fire lungi de viață
și înfășoară Omul comunist,
aruncă în genune evul trist.

E bine. Stau la masa mea de vis.
Doar eu și documentul. Vremea-l
pentru scris.

ION BĂNUȚĂ



Joc popular prezentat de ansamblul folcloric al regiunii Brașov la Festivalul cîntecului, dansului și portului popular de la Mamaia.



Surorile Fircea de la Casa raională de cultură din Brașov, interpretînd un cîntec popular.



Formația de dansuri a Casei raionale de cultură Sibiu.

OȘENII la mare

În aceste zile de august, pe scenele teatrelor de vară de la Mamaia și Eforie Nord, în Sala Sporturilor din Constanța și în sălile caselor de cultură din Sinaia și Predeal, se desfășoară Festivalul cîntecului, dansului și portului popular. Cu acest prilej, formații artistice din regiunile Brașov, Maramureș, Ploiești, Oltenia, Banat, Argeș, Mureș-Autonomă Maghiară, Dobrogea, Suceava și grupul folcloric, laureat al Festivalului de la Cairo, au înfățișat, în fața unui numeros public format din romini și străini aflați în stațiunile de odihnă, comori de neprețuit ale artei noastre populare, transmise din generație în generație, care au căpătat o mare dezvoltare în anii regimului democrat-popular.

DUMINICĂ, 2 AUGUST.

Încă de dimineață, frumusețea costumelor maramureșene a stîrnit un viu interes în rîndurile romînilor și străinilor aflați pe litoral. De aceea, procurarea unei invitații sau a unui bilet de intrare la Teatrul de vară din Eforie Nord a devenit, pentru mulți, o problemă importantă. Programul de cîntece și dansuri, desfășurat în seara aceleiași zile, a întrecut toate așteptările.

Cu vii aplauze sînt răsplătiți artiștii amatori de la Casa de cultură din Negrești-Oaș. Imbrăcați în tradiționalele costume din Țara Oașului, ei execută cu măiestrie dansuri și cîntece din locurile acelea pline de frumusețe. Nici cei din părțile Lăpușului, cu panglici viu colorate și cu pene de pînă la pălării, precum și cei din Curtuișul Mare, în ale căror costume este înmănușiat specificul maramureșan, plin de măreție, nu se lasă mai prejos. Iscușiți și talentați interpreți ai cîntecului și jocului popular, ei execută dansuri și cîntece pline de voieșie, oglindind viața plină de bucurie pe care o trăiesc azi. Cîntărețele Maria Florea, Maria Trifoi și Maria Nemeș ne vorbesc despre traiul îmbelșugat al lor și al tuturor colectivităților din satele maramureșene. Programul desfășurat de artiștii amatori în cadrul primului festival al cîntecului, dansului și portului popular oglindește cum nu se poate mai bine entuziasmul cu care poporul român întîmpină cea de-a XX-a aniversare a eliberării patriei.

Sus, pe cortina de pluș roșu, se află un cuib de rîndunică. Pasărea și puii săi sînt martori la tot ce se petrece pe scenă și în tot cuprinsul Teatrului de vară. Cineva din spatele meu spune că, în curînd, rîndunelele își vor lua zborul spre țările calde și vor duce cu ele și vestea despre marile victorii ale țării noastre.

ȘERBAN NEDELCU

Spectatorul — zilelor noastre

În atmosfera avântului cultural ce caracterizează viața Dobrogei își desfășoară activitatea Teatrul de Stat din Constanța, o instituție artistică complexă, ce reunește în cadrul ei o secție de dramă și comedie, o secție de operă și operetă, care susține și spectacole de balet și concerte simfonice, o secție de estradă și o secție de păpuși. Aria de răspândire a activității acestui complex teatral nu se limitează numai la cele trei săli din Constanța, ci cuprinde în permanență întreg teritoriul regiunii. În foarte multe comune s-au ridicat cămine culturale impunătoare, ale căror săli de spectacole pot găzdui, în condiții destul de bune, dese vizite ale teatrului constănțean.

Un indiciu al noului în viața artistică și culturală este neîndoielnic existența spectatorului zilelor noastre, care a căpătat nu numai pasiunea pentru manifestări artistice, dar și capacitatea de a le discerne valoarea.

În sălile din Constanța s-a creat bunul obicei ca în serile de spectacol nenumărați spectatori să fie din rândul colectivităților veniți cu mijloace proprii de transport ale gospodăriei. Colectivității din Comana, din Basarabi, din Valea Neagră, sint deseori oaspeți ai teatrului chiar la reședință. Dar în același timp a crescut vertiginos numărul spectacolelor prezentate de teatru în regiune. Dacă în primul an de activitate a teatru-



VIORICA CRISTEA: Nuferi metalici (linogravură)

lui, spectacolele date în regiune nu treceau de 20, în ultimii ani, pe scenele căminelor culturale și ale caselor de cultură precum și pe litoral, se prezintă aproximativ 600 de spectacole anual. Spectacolele de dramă sau comedie alternează cu cele de operă, operetă sau balet, cu concerte simfonice, spectacole de estradă, atât la Constanța cit și la Medgidia, Cernavodă, Tulcea, Negru Vodă, Băneasa, Hirșova, Babadag, M. Kogălniceanu, Topraisar etc. Unele premiere au loc în centre din regiune. De pildă piesa Speranța de Meyermans a fost jucată, pentru prima dată, în fața pescarilor din Tulcea, Sulina și Sf. Gheorghe, piesa N-avem centru înaintaș a avut premiera în comuna Băneasa, spectacolul de estradă Cu cîntec, joc și voie bună s-a prezentat în premieră la Chirnogeni etc. Colectivității din Comana au ascultat concerte simfonice în care solist a fost artistul poporului Ion Voicu, cei din M. Kogălniceanu au vizionat spectacole cu operele Traviata și Don Pasquale, operete ca Vinzătorul de păsări și Casa cu trei fete; la Negru Vodă, la Hirșova sau la Topraisar sint gustate deopotrivă piesele lui Caragiale, Schiller, operele lui Verdi, ca și lucrările contemporane. În orice colț al regiunii spectacolele de teatru sint aproape la fel de solicitate și de îndrăgite.

Unui asemenea public entuziast și competent, o instituție de artă teatrală se simte obligată să-i ceară cit mai des părerea asupra spectacolelor. Deseori, la scurtă vreme după premieră, în prezența autorilor, se discută cu spectatorii și nu de puține ori sugestiile și părerile unor colectiviști din Babadag, Pecineaga, Comana sau Cobadin au avut o contribuție efectivă la creșterea nivelului artistic al spectacolelor.

Noul spectator ne însuflă bucuria pe care o simțim seară de seară prin căldura cu care participă la manifestările noastre artistice. Muncitorilor de la orașe, țărănilor colectivști, tineretului, intelectualității, care loialtă alcătuiesc acest public nou, le sintem permanent îndatorați cu realizări care să fie demne de valorile pe care arta românească le înregistrează în mod continuu.

JEAN IONESCU
directorul Teatrului de Stat,
președintele Comitetului regional
pentru cultură și artă
Dobrogea



MARCEL CHIRNOAGĂ: Pe miriște (acvaforte)

EXPOZIȚIA LUI MOȘ DIN

Pe Constantin Vasilescu, un om mărunțel cu părul alb ca neaua dar surprinzător de vioi în ciuda celor 75 de ani ai săi, tot ținutul îl cunoaște sub familiarul nume „Moș Din”.

Explicația popularității sale îți este oferită de primul om întâlnit în cale: „artistului lor” — așa-l numesc oamenii de prin partea locului, nu numai cei din comuna Miroși, de unde este Moș Din, — nu există vîrstnic, om matur sau chiar copil de școală să nu-i fi trecut pragul măcar o dată, în dorința de a-i privi creațiile: mulaje de gips, statui miniaturale de lemn, picturi. Ba, de multe ori, vizitatorul, privit pe furiș dar cu multă atenție de Moș Din, era, la un moment dat, rugat: „Ia stai, bre, nea Nicule, stai oleacă așa, nu mișca capul...” Urmasa? Un nou cap de expresie se adăuga numeroaselor lucrări ale artistului.

De copil, de pe vremea cînd păștea oile pe izlazul comunal, l-a prins dragul de desen. Pe atunci a făcut și primele „chipuri”, modele de lut, ale diferiților oameni din sat, surprinși ei înșiși de asemănarea lor cu chipurile de humă ieșite din miștile lui. Cu vremea s-a apucat să facă mulaje de gips, apoi sculptură în lemn și pictură.

O parte din creațiile lui Moș Din Vasilescu se află, în aceste zile, adunate într-o expoziție găzduită de căminul cultural din comuna Miroși, raionul Costești.

Dintre creațiile expuse, o deosebită atracție exercită sculpturile în lemn, statui miniaturale și basoreliefuluri. La început nu poți să definești ce anume te atrage spre chipurile cioplite. Linia viguroasă a modelajului? Sobrietatea

dură a lemnului? Dinamica miniaturilor, surprinse în avîntul mișcării și pe care te aștepti din moment în moment să le vezi coborînd de pe etajere?... Sau uimitoarea lor expresivitate?

Într-adevăr, aceasta din urmă, expresivitatea, fluidul de viață, de sentimente omenești, durere, ură, deznădejde, speranță, pe care le citești pe chipurile dăltuite în lemn, te atrag către etajere.

Iată miniaturi reprezentînd satul de demult. O viziune originală prezintă miniatura Tudor Bălosu, cel avid de pămînt, unul din eroii romanului Moromeșii de Marin Preda. Are o burță uriașă, iar lăcomia lui este redată plastic de dinamica gestului (este surprins în momentul cînd bea vin cu butoiul), ca și de faptul că la picioarele sale se află un porc gras.

— Așa i-am văzut eu pe bogătani, ca alde Bălosu — ne spune Moș Din — mîncînd și bînd pînă nu mai puteau, fără să le pese de cei din jur.

Nu mai puțin expresivă este și miniatura Mărdelașu' alt tip reprezentativ al satului din trecut, a cărui binecunoscută activitate se desfășura în timpul alegerilor. Amețit de băutură, cu căciula într-o parte, cu o mină se ține de briul în care se vede agățat un cuțit, iar cu cealaltă ține o bită „electorală”.

De o mare forță de expresie este basorelieful Viață nouă în sat. Alcătuit din cinci elemente constitutive, avînd în centru o familie de colectivști, iar împrejur școala ca simbol al luminii la sate, un snop bogat de spice și un butuc de vie ca simbol al bogăției, basorelieful este dominat de simbolul păcii, zborul a doi porumbei peste un planiglob.

Sculptura aceasta a fost realizată de artist în nu mai puțin de trei ani. „Tre ani în care de zeci de ori am stricat tot ce făcusem, luînd, de fiecare dată, totul de la început — ne mărturiseste Moș Din. Aveam mereu impresia că sculptura nu exprima în-deajuns sentimentele ce-mi ciocoteau în suflet. Belșugul, bucuria, avîntul înaripat al vieții noastre noi, colectiviste, voiam să le dăltuiesc în lemn așa cum is dăltuite în viață”.

Alt moment din viața nouă a satului îl intruchipează Plecarea mioarelor, bogata turmă de oi a gospodăriei colective, pornită de ciobani la stîmă.

Dintre celelalte lucrări expuse remarcăm picturile La treleriș, Colț de natură și Despărțire, precum și mulajul Chipul mamei, lucrări care au și ele valoarea autenticului, dublată de aceeași expresivitate emoțională pe care o întîlnim la majoritatea creațiilor lui Constantin Vasilescu.

Consemnăm în încheiere un fapt, desigur, firesc: zi de zi expoziția lui Moș Din este vizitată de zeci de colectivști din toate comunele învecinate. Privirile admirative stăruie ore întregi asupra creațiilor artistice ale confratelui lor, iar emoția și mulțumirea sint și de partea vizitatorilor și de partea autorului.

MARIUS POPESCU

Despre folclor Poșta Redacției

ION DRAGOMIR, Tirgu Ocna. Dintre poeziile pe care le-ai cules și ni le-ai trimis, cele mai multe sint stîngace. Deși exprimă glînduri și sentimente noi, ele nu se ridică totuși la valoarea artistică a poeziei tradiționale. Una doar, culeasă de la Vasile Bogatu din comuna Casin, ni s-a părut mai izbită tocmai prin faptul că, prelucrînd un cîntec tradițional, înfățișează realități și sentimente noi și aduce unele frumoase imagini neluîtinate pînă acum. O publicăm:

Crești pădure, crești frumoasă,
Și mai mult, mai mult te-ndeasă,
Dar o cărăruie-mi lasă,
Să merg la mindra-mi aleasă.
Lasă-mi pădure o cale,
Să merg la mindra din vale,
Unde dorul mă trimete,
Că-i o floare dintre fete,
Și de mi-o fi calea bună,
S-o gădesc iar la fîntină
Să beau apă de cicoare
Din găleata mindrii, floare
Ce-mi va fi de ajutor
Pe cîmpie, pe tractor.
Crești pădure, crești frumoasă,
Dar o cărăruie-mi lasă
Ca la mindra să mă duc,
Și-ncoace să mi-o aduc.

În casa mea strop de rouă
Să clădim o viață nouă
Să trăim cum ne îmbie
Marea noastră bucurie,
Să muncim cit mai cu spor
Și pe cîmp și pe tractor.
Crești pădure, crești, te-ndeasă
Dar o cărăruie-mi lasă
S-o aduc la mine acasă
Pe mindra-mi, mindra-mi
frumoasă!

I. ALEXANDRESCU și ION GRI-GORE MIRESCU, Pitești. Poeziile culese de dv. nu sint ilpsite de interes. Păcat că nu indicați pe cel de la care le-ai cules ca să putem intra direct în legătură cu ei. Am afla astfel cînd și cum au făcut aceste poezii, dacă le-au scris pentru gazeta de perete, pentru brigada de agitație sau dacă sint adevărate creații folclorice care se cîntă în comunele de unde le-ai cules, de către colectivști sau măcar de cei

despre a căror muncă vorbesc. Pe vîltor, dacă ne veți trimite poezii populare, e bine să ne dați cit mai multe indicații în legătură cu ele. Căutînd datele care contribuie la o mai bună înțelegere a poeziilor populare noi, veți pătrunde și dv. mai adînc în procesul de creație folclorică actuală și veți putea aprecia mai bine valoarea autenticității poeziilor pe care le culegeți. Trimiteți-ne numai cîtece populare autentice, valoroase, notate întocmai cum le-ați auzit în popor.

ION CRUCEANU, Pitești. Am prefera să ne trimiteți poeziile populare autentice așa cum le-ați cules din comunele din regiunea dv. cu bogată tradiție folclorică și cu interesantă creație nouă, nu prelucrări.

NICOLAE MIRON, Oteșani, raionul Horezu. Poeziile „compuse” de dv. vădesc un talent real de creator popular. Am vrea să știm dacă ele au pătruns în folclorul local, dacă se cîntă la Oteșani și în celelalte sate din raionul Horezu sau dacă le scrieți numai pentru bucuria dv.

MIHAI POP

SUIM PE NOI TREPTE ALE BELȘUGULUI

Gospodăria noastră colectivă va prăzni în vara aceasta două sărbători: prima este 23 August marea sărbătoare a întregului popor, care ne-a deschis cale largă spre viitor; a doua sărbătoare este, ca să zic așa, a noastră, a colectivităților din Păulești Maramureșului. Vom prăzni-o pe la sfârșitul lui august, când se împlinesc 15 ani de când am întemeiat gospodăria colectivă.

Nu vreau să prezint cititorilor „Albinei” un bilanț al activității economice a gospodăriei noastre, dar aș dori să arăt în câteva cuvinte de unde am pornit, unde am ajuns și ce perspective ne stau în față. În urmă cu 15 ani, familia noastră, a colectivităților, a fost mică. Ea a crescut cu fiecare an și pe măsura acestei creșteri a sporit averea noastră obștească și s-a îmbunătățit traiul colectivităților.

Nu de multă vreme, colectivitățile din trei sate vecine — Ambud, Petin, Arnați — și-au manifestat dorința să se unească cu noi, pentru a forma o puternică familie colectivă. Acum sintem mulți și puternici iar holdele noastre se întind pînă la marginea cerului.

Spuneam că aș vrea să arăt cititorilor ce a însemnat pentru noi gospodăria colectivă. Ea a modificat fundamental viața noastră și oamenii și-au câștigat nu numai munca fără exploatare ci și demnitatea de adevărați stăpîni ai vieții și muncii lor.

Doresc să relatez un fapt. În trecut, tot Păuleștii a existat o singură casă acoperită cu țigă. Celelalte sute de case, mai mult colibe, cu pereți din pămînt, erau acoperite cu paie. Socialismul a dat vieții colectivităților alte dimensiuni. Ei s-au mutat în case noi — 485 e numărul acestora — cu două, trei și patru camere, cu ferestre mari, cu ziduri de cărămidă, cu acoperiș de țigă sau de tablă. La Păulești există însă și azi o casă acoperită cu paie. Ea a aparținut pînă anul trecut colectivității Alexandru Curoă. De un an de zile casa aceasta a fost cumpărată de gospodăria colectivă drept obiect de muzeu. Vom păstra-o cu grijă pentru ca generațiilor care vin să le fie mărturie despre traiul nostru din trecut.

Sintem porniți pe drumul bunăstării. Holdele noastre, lucrute cu mijloace mecanizate și după cerințele științei agricole, sînt darnice în roade. Prin câștigat o experiență bogată în legumicultură și am obținut rezultate frumoase care dovedesc acest lucru. Roșiile timpurii au dat la noi 50 000 kg. la hectar, varza de toamnă 58 000 kg. la hectar, cartofii 30 000 kg. Facem legumicultură intensivă. Desigur, se poate obține o producție și mai mare. Ne vom strădui an de an

să depășim această realizare. De asemenea, noi socotim că avem posibilitatea să suim pe noi trepte ale belșugului, și în alte sectoare ale gospodăriei. Avem încă însemnate resurse pentru sporirea fertilității pămîntului, pentru redarea în circuitul agricol a însemnate suprafețe care la ora actuală sînt slab productive. Avem și în această privință unele rezultate frumoase. La Arnați avem un teren cu finețe. Din cauza bălțirii, producția era foarte mică; o căruță de fin de pe un hectar. Am hotărît ca să schimbăm soarta acestui teren. L-am desțelenit anul trecut și l-am semănat cu porumb. Toamna am cules 8 000 kg. porumb și ulei la hectar. Dar mai avem încă 50 de hectare cu finețe bălțite, neroditoare. În scurtă vreme le vom reda și pe acestea circuitului agricol.

Noi avem și un puternic sector zoo-

tehnic (1 001 capete taurine) în care sporesc cu fiecare an bălțile românești și brunele de Maramureș. La dispoziția acestui sector se află printre altele, 330 hectare cu pășuni. Sint încă mari resurse pentru sporirea producției acestora, iar măsurile de îmbunătățire a pășunilor prin supraînsămînțări și tîlire le vom continua cu consecvență.

În acest an, balanța veniturilor bănești a crescut prin cultura unor legume extratimpurii, cum ar fi castraveții: un metru pătrat semănat cu castraveți ne-a adus un venit excelent: 100 de lei. Am luat deja măsuri pentru ca în viitor suprafețe ocupate cu asemenea culturi să cîștige teren și mai mare. În acest sens extindem sererele — le vom dubla — și într-un viitor foarte apropiat vom introduce încălzire centrală.

Am obținut producții frumoase și

la culturile mari de cîmp. Dar socotim că aceste producții pot fi și mai mari. Vrem, în acest sens, să folosim apele Someșului și atunci cînd cerul va fi zgîrcit în ploaie. În viitorii cinci ani vom iriga 550 de hectare.

Acum sintem mai bogați și mai puternici. Am pornit cu un fond de bază de 51 000 lei. Acum fondul de bază e de peste 6 milioane, iar averea obștească de peste 8 milioane. Am planificat ca în acest an valoarea zilei-muncă să fie de 30 lei.

Succesele de pînă acum ne îndreptățesc să privim cu încredere planurile noastre de viitor. Colectivitățile din Păulești-Ambud au toate condițiile să urce pe noi trepte ale belșugului.

MARIA ZIDARU

Erou al Muncii Socialiste, președinta gospodăriei agricole colective din Păulești-Ambud, regiunea Maramureș

DRUMETII

Tineretea Moldovei

O călătorie prin Moldova de mijloc și de nord prilejuiește o neîntreruptă confruntare cu vechia imagine a acestor locuri, o concludentă comparație între chipul ofilit, devitalizat de odinioară și dinamica renaștere, dezvoltarea înfloritoare a plaiurilor moldovene sub soarele socialismului.

De la Focșani și pînă dincolo de Suceava, popasurile noastre, fie că s-au petrecut în sate ori în orașe, ne-au condus către aceeași concluzie: Moldova amortirii și sărăciei din anii regimului burghez-moșieresc și-a schimbat integral înfățișarea. „Locurile unde nu se întâmplă nimic” cum denumea Mihail Sadoveanu aceste meleaguri, sînt astăzi primumite de înnoiri spectaculoase și majore.

SURPRIZE LA TOT PASUL

Trec peste faptul că încă de la Focșani, dar mai ales în Bacău, moderna urbanistică a blocurilor se impune privirii cu forța irezistibilă a noului, pentru a reține, în ordinea ineditului, ceva cu adevărat surprinzător.

Am văzut în sate ca Gîrleni și, în țîrguri cum e Fălțiceni cel despre care autorul „Șoimilor” spunea odată cu mîhnire că „moare încet dar sigur”, antene de televizor deasupra caselor și tot antene de televizor am văzut și în mici cătune din jurul Sascului.

Apoi cine n-ar fi plăcut surprins să descopere că orașe vechi, de sute de ani, care încă acum un deceniu cuprindeau cu sutele imobile hîrbutite de vreme, își redobîndesc tineretea. Și încă ce tinerete! La Piatra Neamț o mare parte din localitate e în curs de reinnoire, la tot pasul se înalță zeci de blocuri noi cu patru, șase și opt etaje. De altfel, între Bicaz cu marele baraj al Hidrocentralei V. I. Lenin și Piatra Neamț se vor interpune zece noi hidrocentrale, unele în construcție, altele intrate în funcțiune. Energia electrică află în aceste noi lăcașuri un spor de vigoare și de rodnicie care se face de pe acum simțit.

Suceava, la rîndul ei, mi-a făcut impresia unui oraș de prim rang, cu străzi alinate armonios și străjuite de clădiri frumoase pastelate, care amintesc de litoral. Suceava n-a pierdut farmecul vechimii ei istorice, dar a dat un relief cu adevărat expresiv monumentelor sale în ambianța modernizată a recentei ei arhitectonici.

OFENSIVA INDUSTRIALĂ

Hotărît că acesta este aspectul primordial ce se cere relevat cînd vorbești despre Moldova contemporană. Nu cred că există astăzi colț din această regiune care să nu aibă un obiectiv industrial, unul sau mai multe. Complexul de la Borzești, cel de la Săvinești, laminorul de la Roman, apariția unor orașe noi cum sînt Lucăcești, Onești etc. constituie nu numai puncte noi în geografia țării noastre, ci și surse economice imense. Peisajul coșurilor înalte, al halelor foind de mișcarea oamenilor, al mașinilor duduind, încîntă în mod deosebit privirea călătorului. Iar pe deasupra, încrucîșindu-se, firele stîlpilor de înaltă tensiune.

Am întîlnit între Dărmănești și Cîmpulung Moldovenesc numeroase combinate de industrializarea lemnului, cum sînt cel de la Frasin, cel din Vama, Gura Humorului etc. Prin urmare, lemnul este valorificat energia apelor așîderea, zăcămintele pămîntului cum n-au fost niciodată, atît în bazinul de la Comănești cît și pe Valea Trotușului.

... Moldova urcă treptele noii sale istorii. Oriunde veți merge veți simți cum o dată cu țara întregă pașii ei se îndreaptă cu încredere spre viitor. Cu încrederea tinerescă pe care Moldova renăscută a dobîndit-o în aceste zile, cînd a lepădat de pe ea, ca pe un strai nepotrivit, cămașa sărăciei și a umilințelor și a îmbrăcat veșmînt voinicesc.

H. ZALIS

LEAGĂN VIU DE BUCURIE

Vai pămînt, pămînt, pămînt.
Cîndva mi-ai fost doar
mormînt

Mult am plîns pe glia ta
Mult am suferit pe ea
Multe doruri ți-am cîntat
Multe lacrimi am vărsat
Prin poteni
Cu sinziene,
Prin păduri
Cu codri suri,
Prin vilcele,
Mititele,
Toate dorurile mele.
Mii de ani eu te-am arat
Mii de ani te-am semănat.
Te-am zvîntat cu răsufarea
Pentru tine-aprins-am zarea
Tron de rege-am dărîmat
Moșieri am alungat
Astăzi însă scump pămînt
Tu-mi ești leagăn nu

mormînt,

Leagăn viu de bucurie
În marea gospodărie.

Cules de ION RADU
din comuna Beclean, regiunea Cluj.

Săliștence la șezătoare



BALADA BACIULUI NICOARĂ

Sus în culmea munților
Munților, cărunților,
Pe drumul oierilor,
Și al cimpoierilor,
În săliștea vântului,
Fugarul pământului
Și arcușul codrului
Și prieten lotrului,
Șade badea Stan Nicoară
Baci "estit pin' la hotară
Și-mi doinește din caval
Și din frunză lozleară
Și-mi doinește de răsună
De la strungă pin' la lună,
De la lună pin' la soare

Pentru baciul muncitor
Și pentru ciobanii lui
Care-n zarea muntelui
Min. turma satului,
Turma colectivului.

Iată turmele bogate
Și cirezile târcate
Peste plajuri revărsate.
Iată baciul Stan Nicoară
Cu obraji de primăvară
Și ca pieptul cîț o țară.
El din somn mi s-a trezit,
Turmele și-a strunguit,

Unde doarme Negru Vodă
Și-i fintina lui Manole
Printre brazi și gladiole.
Este-acolo o casă unde
Valul nopții nu pătrunde
Și-o lumină veșnic arde
Sub aprinsele stindarde.
Numai bradul și molidul
Leagănă pe ramuri, zidul
Casei, unde stă partidul.
Baciul rodul, dar, l-adună
După datina străbună
Să-l trimeată numai lui
Marelui, partidului.
Și-apoi el, cu soare-n gînd
Celorlalți oieri urînd
Toate cite bune sînt,
Lin pornește-n jos la drum
Pe sub cerul fără fum
Cu trei cai, cu trei tretini
Cum pe lume sînt puțini.
Unde calcă Stan Nicoară,
Ciocirlii spre slavă zboară,
Brazilii ramurile-și pleacă,
Baciul lor vestit să treacă.
Florile-și desfac pocalul,
Vîntul lin își plimbă șalul,
Stîncile mai sus întind
Steaguri scumpe de argint.
Dar cînd iese-n calea lui
La pîriul Iedului,
Valea Clăbucetului,
Se oprește Stan Nicoară
Și-o-amintire-l infioară.

Că-l așteaptă-o pîndă rea.
Au mai mers din nou, încet
Printre paltini și brădeț
Și așa precum mergeau
Și-n tăcere coborau
Burca nu-și mai găsea loc.
Ochii ei păreau de foc.
Pînă baciul Stan s-o vadă
Ea a prins să se repeadă
Și-n frunziș de codru mut
Ca o rază s-a pierdut.
Șuierat de glonț, curînd,
Țipa-n codru tremurînd.
Șuierat de glonț vrăjmaș
Țăia munții uriași.
Sus, sub cușma muntelui,
Unde apa Iedului
Piere-ntr-a Cernatului.
De cînd este lumea, lume
Stă o stîncă fără nume.
Către ea, pe drum ferit,
Stan Nicoară a pornit
Și-ndegrad' a poposit.
Ochii vii și-a asvîrlit
Și-n bungetul innegrit
Pe boieri mi i-a zărit.
Ce vîltori i-au ars în piept,
Ce zvîcniri în brațu-l drept!
Care vînt prin vreme, vîind
I-a dat chipul scinteînd,
De și-a-nălțat pumnii grei
Cît toți munții, spre mișei!
A pornit în jos ca vîntul
De-a gemut adînc pămîntul.
Cînd baltagu-și invirtea
Muntele se hurduca,
Codrul din adînc vuia,
Cernatul se tulbura.
Stan Nicoară, baci vestit
Luptă aspră a pornit.
„Care fug, care se duc,
Pe hățiș și pe uluc.
Care cad și pier pe rîu
Cu cuțitele la briu”.
Stan Nicoară vechi oier
Căta-n juru-l pe boieri
Și nu-l afla nicăieri.
Numai jos pe pietre reci
Dormea Burca somn de vecl.
Din frunzișul desfăcut
I-a țesut moale-așternut.
Și mormînt i-a-nțins anume
Sus, pe stîncea făr' de nume,
Dînd voroavă peste vreme
Stîncea Bureli să se cheme.

Stan Nicoară căta iarăși
Printre paltinii tovarăși
Și-n bungetul fără cer.
Mi-i zărea pe cei boieri.
Stau boierii și pîndeau
Și din sin arma-și scoteau
Pin' să-și scoată arma lor
Ca un glonț în aprig zbor
I-au pîlît cu vuiet șui
Fulgerul baltagului.
Satele de-au auzit,
Ca furtuna mi-au pornit
Ca un val s-au ridicat
Și-nspre munte mi-au plecat.
Dară cum suiau cu zor
Vîntul s-a stîrnit ușor
Și prin frunze cum doinea
Oamenilor glăsuia...
Glasul cel din vremea-amară
Îl aude baciul iară.
Azi, pe-aripi de vînt ușor,
Altfel spune satelor.
Altfel zărilor senine
De lumini și cîntec pline:
„Hei, tovarăși buni, din munți
Pe sub brazi cu-nalte frunți
Vinc-agale Stan Nicoară
Cu obraji de primăvară.
Că-i un obicei la stîni
Din părinți și din străbuni,
Rodu-ntii de la mioare
Să-l culegi ca pe o floare
Și cu drag să-l dăruiești
'Celuia ce-l prețuiești.
Dară, baciul, dumnealui,
Duce rodul cel dintii
Marelui, Partidului.
Iară pentru copilași
Baciul-duce dulce caș,
Urdă rece-n chingători
Pentru cei mai mărișori,
Smeură și flori de munte
Cum nu se găsec oriunde
Și-un hîrzob cu păstrăvi vli
Strîniș din apele-argintii
Că i-s dragi copiii lui,
Ca lumina soarelui
Ca pădurea muntelui
Și ca floarea cimpului”.

NICOLAE NASTA



Desen de Nică PETRE

Cîntecule dumsale.
Ale, munți cu pajiști multe
Și cu tîmplele cărunte,
Spuneți voi de-ați întîlnit
Din apus la răsărit
De la miază noapte-n jos
Om mai drept și mai frumos,
Om mai harnic și isteț,
Priceput și îndrăzneț!
Vara-i vară, citu-l vară
Păstorește Stan Nicoară
Cu ciobanii deopotrivă
Pentru mîndra colectivă.
Ca izvorul la răstoacă
Sue laptele-n budacă.
Din a focului sămîntă
Crește cașul în barbință
Și barbințe nu-s de-ajuns
Pentru caș și pentru muls.
Vîntul trece călător
Și-umple satele de dor
Și de cîntec iubitor

Pe obraji mi s-a spălat
Unde-i cernatul curat
Și din văile Susanii
Voioșînd își chiamă caii,
Cai de munte ciobănești
Roibi și mindri ca-n povești.
Cail-s gata dar la stîncă
Baciul-a prins să mai rămină.
Colo jos, lingă năclad
Face-un coșuleț de brad
Și așează-n coaja lui
Prospețimea cașului.
Că-i un obicei la stîni
Din părinți și din străbuni,
Rodu-ntii de la mioare
Să-l culegi ca pe o floare
Și cu drag să-l dăruiești
'Celuia ce-l prețuiești.
Și din inimă-l cîntești.
Dară baciul Stan Nicoară
Coșulețul inconjoară
Cu fir nou și alb de tei,
După vechiul obicei,
Grabnic să-l trimeată-n jos
Unde-i un oraș frumos.
Unde riul se slobodă

„Parcă ieri alaltăieri,
Cînd domneau prin sat boieri,
Uite-aici doi bogățani
Cu oi multe și cirlani
I-au ieșit la drumul mare,
Din ascuns, să mi-l omoare.
Baciul dar, venea în jos
Cu desagile pe dos
Și cu Burca cel lățos
Ciine vechi și credincios.
Ciinele mi s-a oprit
Și amar s-a tinguit.
Tot plîngea și tot lătra
De labe capu-și frîngea.
„Burca tu, ciine bătrîn,
De mulți ani îți sînt stăpin.
Spune-mi ce-ți veni deodată
De-mi tot latri-așa speriată
De-or s-audă sus, oierii
Și tretinii de mi-i sperii”.
Dară Burca n-asculta,
Mai avan mi se smucea,
Se ducea și se-ntorcea
Și stăpinul și-l privea
Și din ochi parcă-i șoptea

Scriitorii romini



BĂIATUL ȘI COCOȘUL DE LUT

Eram într-
împrejur
flori în
hotare
— Astă
Ce buimăce
mi-a spus
trescu Geo
— Nu
bucurie.
dos ca e
albit și
pe care-
small și l
at pe
tate cu ce
— Povestiți încă
— Mi-a spus to
să-mi aduci de acolo
e acolo, m-am gîndit
eram alb la față, cu
să fug, s-o strig pe
pași — dar pe uliță
șant și n-am putut
cîrdul de oi și pe u
mama scoțînd pîinea
— Eu, zise feme
li se spune „porumb
rumbel să mi-i im
pasăre să-i am
lut îi atîrna
nu intri
nu știe
într-o car
de mare.
— Și ni
noșteam, pute
gație, după niș
— N-am mă
tul. Am ieșit la
lungit sub un cî
mă plimb mult cu
a otravă de la ma
camioane. Nu le pr
marcă sînt, cîntam,
și apa, bolborosînd,
mare și nu știu de c
și sus pe un teren d
și cocoșul meu de l
dropie, ciugulea gră
deodată n-am mai
cocoșului și am pl
mașină — Octavia
rupea iasomie pe m
cum cîntam și mi-a
am simțit că fetița
întrebat-o eu. „N-a
palat sînt numai po
mării. Seara, cînd i
vede departe, depa
răsare din întunecir
știu, mi-a răspuns,
dat seama că ea vo
văzut, de aici din c
nici nu dormeam, și
nele casei noastre.
— În noaptea a
mama zîmbînd. Ple
noi nu sîntem sat,
uliță — plecau toți
menii la noi să discu
— Voi ați discu
bărți din scoarță c
salcimul nostru și a
— Da, zise tată
miezul nopții... De
— Dar am uita
toți băieții, ne-am t
de lut. L-am umpl
de care-mi spusese
erau și palatele pe
parcă era și pîn și
— și-n toată lumea
a griu — și era li
veniți să primim m
și sînt galbeni și ju
noi în cîmpie abia d

FĂNUȘ NEAGU

Născut la 5 aprilie 1932, în comuna Grădiștea, raionul Făurei, regiunea Galați, dintr-o familie țărănească. Absolvent al Școlii Pedagogice din Galați în 1952, urmează apoi cursurile Școlii de literatură și critică literară M. Eminescu. Debutează cu o schiță — *Dușman cu lumea* — în revista *Tinărul scriitor*, în anul 1954. Continuă să publice la *Tinărul scriitor*, lucrează apoi ca redactor la *Scinteia tineretului*, la revista *Luceafărul* și la secția de scenarii a Consiliului general al Cinematografiei.

1959. O altă lucrare semnificativă, *Drăgaica*, va fi inclusă în volumul *Somnul de la amiază* (1960). În 1962 îi apare un nou volum de povestiri și schițe: *Dincolo de nisipuri*. A scris, de asemenea, scenariul la filmul *Lumină de iunie*.

Proza lui Fănuș Neagu, inspirată mai ales din

viața satului, îl recomandă ca un talent robust, inclinat să picteze oameni aspri, dominați de o unică și, adesea, devastatoare patimă. Întru totul ostil dulcagărilor de orice fel, el practică un scris viril, nu lipsit de oarecare brutalitate. Dar o brutalitate care nu dăunează textului, ci, dimpotrivă, îi conferă o frumusețe aparte, fiindcă întărește senzația de firesc pe care ne-o lasă întâmplările narate, gesturile și vorbele eroilor, și fiindcă adaugă paginilor sale o discretă undă de lirism. Lirismul acesta, învăluit, de subtext mai mult, e al unui om care privește viața fățiș și cu un ochi lucid, al unui om căruia îi repugnă efuziunile și care, de frica ridicolului, se autocenzurează. Dar autocontrolul se săvârșește oarecum în afară, în așa fel încât să nu atragă atenția cititorului și să nu-l îndepărteze de la faptele de viață cuprinse în filele cărții.

Dacă în primul volum dominau istorisiri inspirate dintr-o realitate depășită, în ultimele sale culgeri manifestă un interes foarte viu pentru contemporaneitate, reliefind marile schimbări care se produc în conștiința oamenilor ce construiesc socialismul. Aceasta, chiar și atunci când insistă asupra unor laturi întunecate ale realității, fiindcă el conduce acțiunea astfel încât să nu le lase niciodată impresia falsă că aceste aspecte ar fi dominante. Dimpotrivă, ne convinge, în toate împrejurările, că, în contextul vieții noastre, ele sînt cu totul anacronice, fiind reziduurile nelichidate încă ale unei lumi pe care am doborât-o.

Cînd scrie despre aspectele negative autorul caută să trezească dezgust pentru tot ceea ce, într-un fel sau altul, ar aminti de rămășițele mentalității burgheze ce pe alocuri mai dănuie încă în societatea noastră.

Denunțînd viguros o manifestare sau alta a mentalității burgheze (egoismul, lăcomia nesăbuită, setea de avere, dorința de a-i domina pe oameni și de a-i folosi ca pe niște scule oarecare în propriul lor interes meschin); Fănuș Neagu nu se vrea patetic, dar nu-și poate ascunde o anume satisfacție pe care o trădează acea brutalitate stilistică de care vorbeam mai sus.

În momentul de față, Fănuș Neagu lucrează la romanul *Satul hoșilor de cai*, din care a publicat, în presa literară, exceleente fragmente.

EUGEN LUCA

actoriști — cîmpie fără margine de jur
rum străjuit de plopi, patru brazde cu
te și lumină albastră stingîndu-se între

mare, imi povestea băiatul gazdei.
tiam cum e la mare și am înlemnit cînd
că pec. Zice: mîine dimineată, Dumii-

ă-su, n-a fost așa. Întii te-ai albit de
pre mine, nu știu cu cine seamănă, e pe
curie se albește, se face ca varul... Ai
stia și-ai fluierat în cocoșul ăla de lut
apa clocotind a țîșnit printre aripile de
el gostatului pe cămașă și apa era jumă-

nama băiatului. Să spună numai unul.
vățător și pe urmă m-a întrebat: ce-ai
nu mai văzusem marea, nu știam cum
găsi numai melci, și-am tăcut. Poate că
tata, acuma mi-aduc aminte c-am vrut
de la școală pînă la noi sînt o sută de
arma de oi, cuprinsese locul din șanț în
pe toți mieii. Am așteptat să se scurgă
ornit încet, cuminte, și am găsit-o pe

fac pîine, fac mulți colăcei — pe la noi
ne băiatul și-mi zice: mamă, patru po-
pungă cu brînză și cu friptură de
mare. Și vorbea liniștit și cocoșul de
Să ai grijă, l-am rugat, să
și trage omu' la fund, dacă
a iod și a sare. Citisem asta
mai mult nu știam nici eu

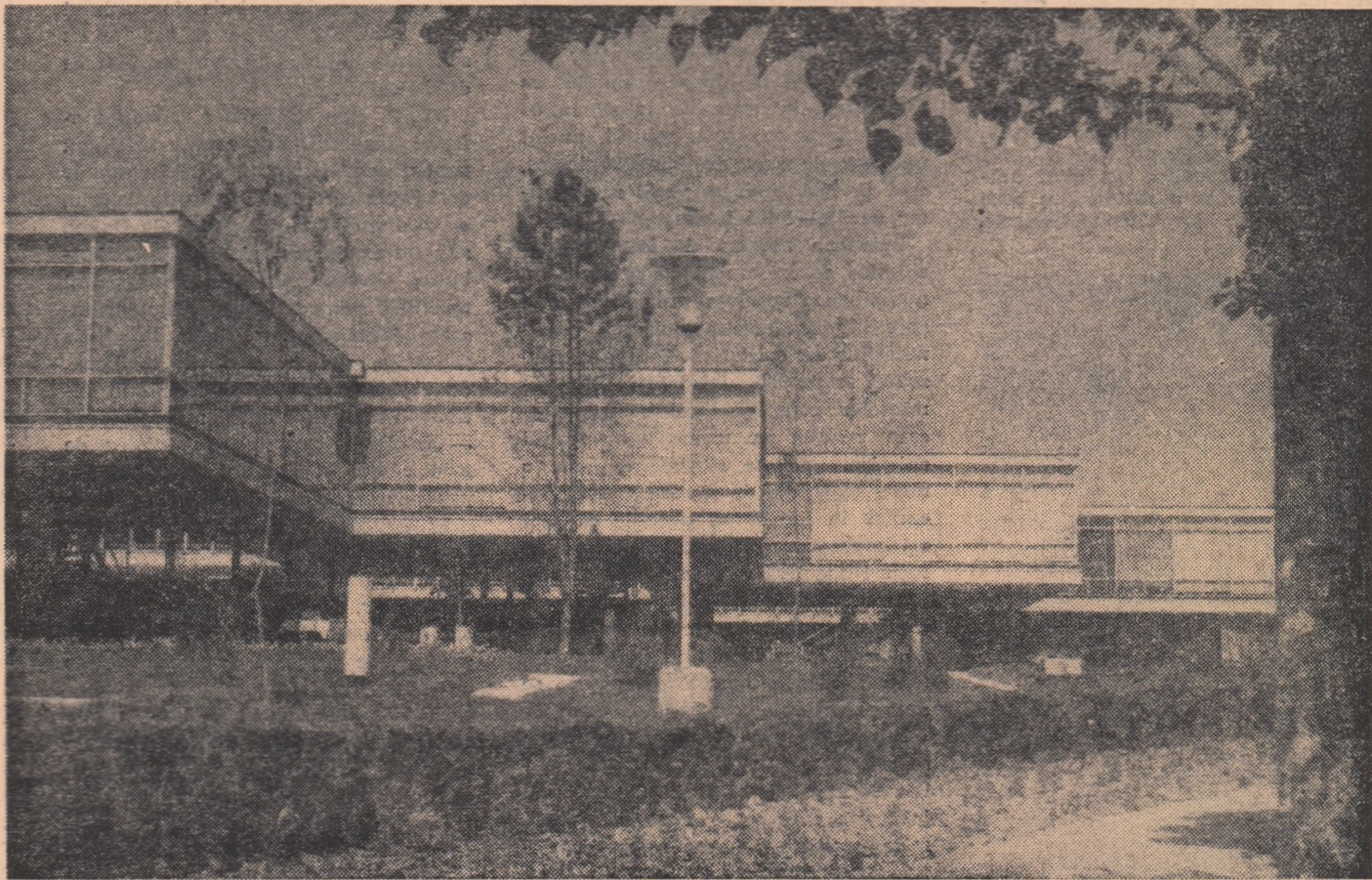
rise tatăl... Adică eu o cu-
sem la Constanța într-o dele-
larna, zăpădă cit casa și...
dacă n-au știut ei, spuse băia-
tre grîne, era griul copt, m-am
mi fac planuri. Mă gîndeam să
asta usca macii, mirosea puțin
și pe șosea treceau în goană
bătaia motorului le cunosc ce
pe găurile cocoșului meu de lut

ce ca valurile mării. Eram la
era seara, se bătea apa de țîrm
erau mîngea, ședeam și priveam
coadă de păun și trupul de
meu și lumea se minuna. Și
băusem apa din pîntecul
o cană. Acolo oprise o
sau bere, aveau și o fetiță,
treca în palme. I-a plăcut
de la mare și cînd mi-a spus asta
șă a sare. Sînt melci acolo?" am
melci. Sînt scoici și palate. Și într-un
în altul numai pești. Și mai e și fundul
e liniște și nu e nimeni pe maluri se
pele se despică și se trag în lături și
mării". „Cum e?" am întrebat-o. „Nu
ochii, mi-a fost frică". Și mi-am
poveste... Dar în noaptea aceea eu am
lul mării. L-am văzut în vis, sau poate
pun că era albastru așa cum sînt obloa-

ți am gustat din somn pe furate, spuse
pii de aici din ulița tractoriștilor — că
la cîțiva kilometri, noi sîntem doar o
recuseră într-a cincea, și s-au strîns oa-

voastre. zise băiatul, noi ne-am făcut
pe urmă m-am urcat în hamacul din
cîmpia și munții.

găsit dormind grămadă în hamac, după
luat să-i ducem la tren.
acasă, spuse băiatul. La mare, și eu și
îinile goale. Noroc că-mi luasem cocoșul
și am cîntat — și erau acolo palatele
pentru porumbei și unul pentru pești și
eniși apa bătea în mal și cocoșul meu
Era seara, aerul mirosea a iod și a sare
noi, cei veniți din cîmpie, miroseam
acum... uite, spuse băiatul, răsare luna,
aptea, pe lună, munții se văd departe
vîntul, un vînt răcoros care ajunge la



Complexul „Peria Mării” — Eforie nord.



Aspect de la șantierul Combinatului chimic Cralova

INDUSTRIA CHIMICA

în sprijinul agriculturii

ION DELEANU

adjunct al ministrului Industrii Petrolului și Chimiei

Pentru sprijinirea agriculturii, în anii puterii populare s-a dezvoltat un puternic sector de fabricare a îngrășămintelor chimice și a substanțelor pentru combaterea insectelor și ierburilor dăunătoare culturilor. Pe întinsul patriei noastre s-au înălțat moderne uzine și combinate, cu mari capacități de fabricare a acestor produse. La Combinatul chimic Făgăraș au intrat în funcțiune noi secții care au sporit simțitor producția de îngrășăminte. La Piatra Neamț, la Năvodari, s-au construit mari uzine de îngrășăminte chimice, care aduc o contribuție însemnată la sporirea producției agricole.

Datorită intrării în funcțiune a unor unități moderne, de mare capacitate, producția de îngrășăminte chimice a sporit considerabil. Astfel, anul acesta se vor realiza cu peste 340 la sută mai multe îngrășăminte exprimate în $N_2 + P_2O_5$ față de anul 1959; pentru anul 1965 s-a planificat o producție de 500 000 tone îngrășăminte chimice exprimate în substanță activă.

Sprijinirea tot mai puternică a agriculturii, din partea industriei chimice, în anii viitori, va fi posibilă datorită intrării în funcțiune a noi mari unități productive cum sînt acelea care se construiesc la Turnu-Măgurele,

Turnu-Măgurele, Craiova, unde se vor realiza însemnate cantități de îngrășăminte chimice.

Practica agricolă a arătat că folosirea judicioasă a îngrășămintelor chimice contribuie la obținerea unor rezultate deosebit de valoroase. S-a constatat, de pildă, că, aplicînd la culturile de porumb azotat de amoniu, rădăcinile se dezvoltă mai bine, pătrund mai adînc în pămînt și, prin aceasta, capătă o mai mare rezistență la secetă. Astfel, porumbul tratat cu îngrășăminte cu azot într-o perioadă cu precipitații reduse, a dat 5 000 kg/ha, în timp ce pe același teren, netratat cu îngrășăminte, s-au obținut numai 1 140 kg/ha.

Agronomii noștri arată că, folosindu-se între 35 și 48 kg/ha azot, în funcție de compoziția chimică a solului, s-a obținut un spor mediu de grâu între 225 și 435 kg/ha, ceea ce înseamnă un venit suplimentar de 290—566 lei/ha. Îngrășămintele cu fosfor, administrate de la 47 la 64 kg/ha, după categoria solului, au dat un spor de grâu de 400—620 kg/ha, ceea ce înseamnă un venit suplimentar de 934—1 481 lei/ha.

Industria noastră de îngrășăminte chimice se orientează în prezent nu numai spre sporirea producției ci și spre lărgirea sortimentelor și îmbunătățirea lor calitativă. O atenție deosebită se acordă fabricării îngrășămintelor complexe sau compuse — care rezultă în urma unor reacții chimice. Aceste sortimente aduc o mare economie de muncă socială, deoarece în loc să se execute de trei ori împrăștierea îngrășămintelor, operația respectivă se face numai o dată, prin introducerea unui singur îngrășămint, conținînd cele trei elemente de bază. Astfel, primind dintr-o dată toate substanțele nutritive, planta se dezvoltă ritmic.

Industria noastră de îngrășăminte se orientează, de asemenea, spre realizarea îngrășămintelor granulate și înscăuite care au o eficiență economică superioară față de îngrășămintele sub formă de pulbere sau în vrac. Avantajul îngrășămintelor granulate constă în faptul că acestea pot să fie încorporate în sol o dată cu însămînțarea, iar acțiunea lor este de durată mai mare decît a celor sub formă de pulbere. Înscăuirea îngrășămintelor aduce economii importante prin eliminarea pierderilor care se ridică la 10 la sută atunci cînd îngrășămintele se transportă în vrac.

Dezvoltarea industriei de îngrășăminte din țara noastră se îndreaptă și spre fabricarea îngrășămintelor lichide ca: ape amoniacale, amoniac anhidric, carboamoniaci — care se folosesc cu efecte economice ridicate în special în culturile irigate, îngrășămintul introducîndu-se o dată cu apa de irigare.

Tot pentru a veni în sprijinul agriculturii, în țară s-au construit instalații moderne pentru fabricarea insecticidelor, ierbicidelor și fungicidelor la: Uzinele chimice Turda, Uzinele chimice „9 Mai” București, Combinatul chimic Făgăraș și Combinatul chimic Borzești. Producția de antidăunători a crescut de la 4 500 tone în anul 1950, la 8 200 tone în 1959, ca să ajungă în 1964 la 19 000 tone. În anul 1965 se vor fabrica cel puțin 26 000 tone antidăunători.

Agricultura a primit în ultimul timp cantități sporite și variate de substanțe chimice pentru combaterea dăunătorilor.

Astfel, este cunoscut și apreciat efectul insecticidului numit Heclatox pentru combaterea unui mare număr de insecte care atacă culturile de grâu, ovăz, orz, cîneapă și legume. Cu Detox, sub formă de praf și lichid și cu Dibutox, sînt stropite plantele și pomii fructiferi pentru distrugerea unor insecte dăunătoare. Printre fungicide fabricate, sau în curs de realizare, de industria noastră chimică, în ultimul timp, se numără: Criptodinel — folosit la tratarea semințelor de grâu contra mării și Tiradinul — pentru tratarea semințelor de porumb.

Eficacitatea folosirii insecticidelor a fost dovedită în practică. Astfel, produsul Duplitox, în doze de 25—30 kg la hectar, combate cărbușul de stepă, la culturile și plantele tehnice, evitîndu-se pierderi de producție de circa 500 kg/ha.

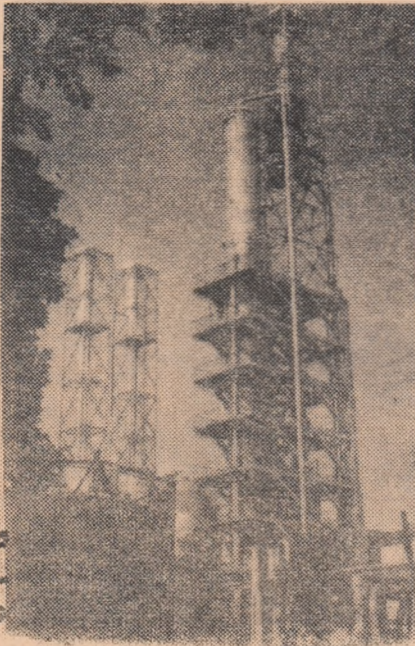
Plivitul manual al ierburilor este tot mai mult înlocuit de împrăștierea cu mașinile sau cu avioanele a substanțelor chimice care distrug buruienile dăunătoare culturilor agricole. „Plivitul chimic” se dovedește mult mai eficient decît cel manual și aduce însemnate economii și sporuri la hectar. O calitate a acestor substanțe este selecția pe care o fac și nu distrug decît ierburile dăunătoare. Printre ierbicidurile produse în prezent o mare eficiență prezintă Diclorodonul sodic, utilizat pentru stropirea culturilor de păioase și porumb precum și a unor legume — ceapă, usturoi.

În trecut produsele pentru prevenirea sau tratarea bolilor la animale se aduceau numai din străinătate. Astăzi fabricile de medicamente ale industriei chimice realizează cca 100 de produse numai de uz zooveterinar și circa 50 de produse comune atît mediciniei umane cît și celei veterinare. În anul 1963 producția s-a mărit față de 1957 de 7 ori. Numeroase boli care decimau bovinele, porcinele, ovinele și păsările, sînt tratate radical, numai cu medicamente românești. Astfel, medicamentul Tricolaval vindecă rapid boli ca tricomonoză la puii de curcă și histomonoză la găini. Deosebit de eficiente se dovedesc, de asemenea, noile medicamente ca: Tripedin, Arsevin, Ascocilin, Cicatrizin, Iodisept, Denervin, Ascatrix, Avipar etc. Într-o unitate de îngrășare, prin tratarea a peste 12 000 de găște cu Avipar, mortalitatea a fost redusă de opt ori, iar sporul pe cap de pasăre a fost cu 15 la sută față de anul trecut. Din binefacerea antibioticelor se bucură în zilele noastre nu numai oamenii, ci și animalele. S-a constatat că antibioticele au influență favorabilă asupra creșterii tineretului animal, contribuind la realizarea unui spor zilnic în greutate de 10—20 la sută dacă li se adaugă în furaje. Ele ajută la sinteza vitaminelor, la reducerea consumului de hrană și în special la micșorarea mortalității. Important este faptul că aceste rezultate se obțin prin folosirea unei cantități reduse de stimulator antibiotic — 500 g de Vitazom la o tonă furaje.

Industria noastră de medicamente pentru sectorul zooveterinar a realizat în ultimul timp noi produse biostimulatoare de mare eficacitate ca: Bevitex, 300 g/t furaje, Galifort, 70 g/1 kg furaje, Avimin și Pormin cîte 30 g/100 kg furaje și medicamente noi ca: Galisan, Albrom, Xilină, Solvocilin, Fierdextrin, Sulfacoccidin, Vitamina K, Vitolin etc. care sînt cerute din ce în ce mai mult.

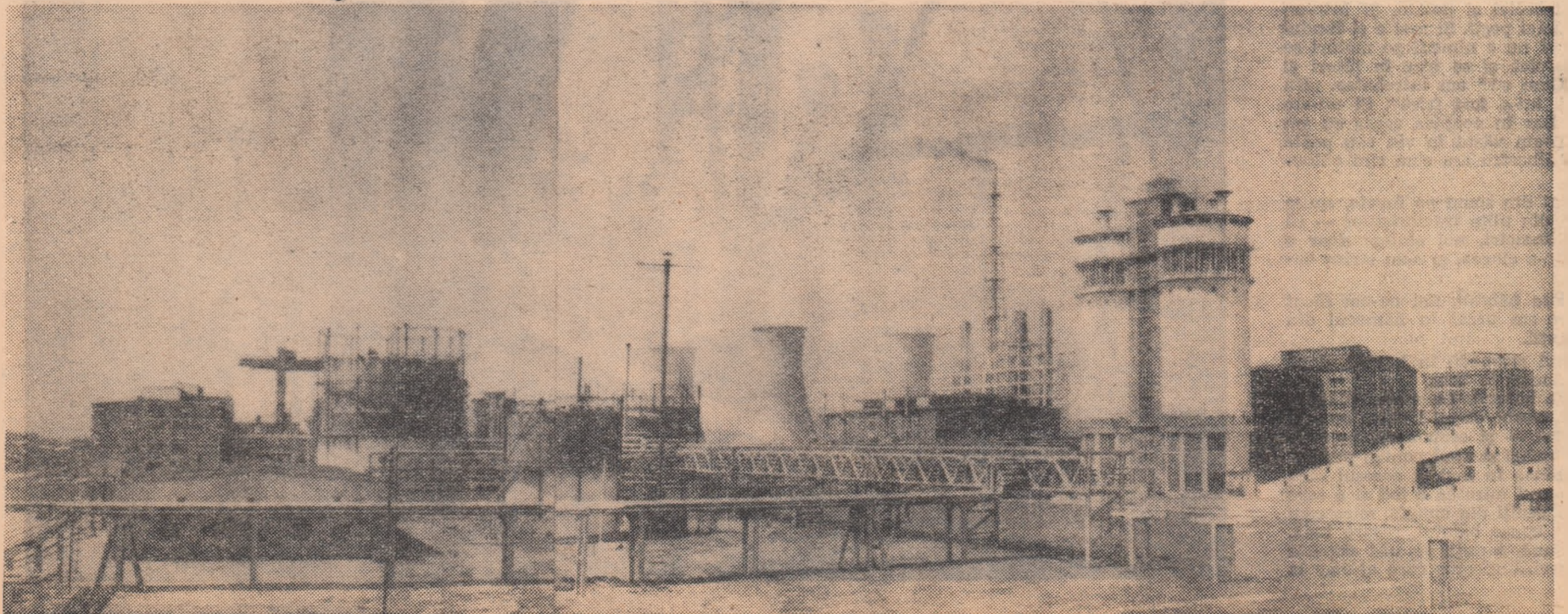
Succesele obținute în cinstea celor de a XX-a aniversări a Eliberării patriei, de chimiștii care lucrează în uzinele și combinatele unde se fabrică produse destinate agriculturii, sînt o garanție a viitoarelor înfăptuiri.

Realizarea programului stabilit de Directivele Congresului al III-lea al P.M.R. pentru produse chimice destinate agriculturii va permite obținerea în următorii 5—6 ani a unei producții de circa un milion tone îngrășăminte chimice calculate în substanță activă. Ținînd seama de rezultatele obținute pînă acum în agricultura noastră, încorporarea în sol a acestei cantități de îngrășăminte va aduce un spor net în valoare de peste 3 miliarde lei.

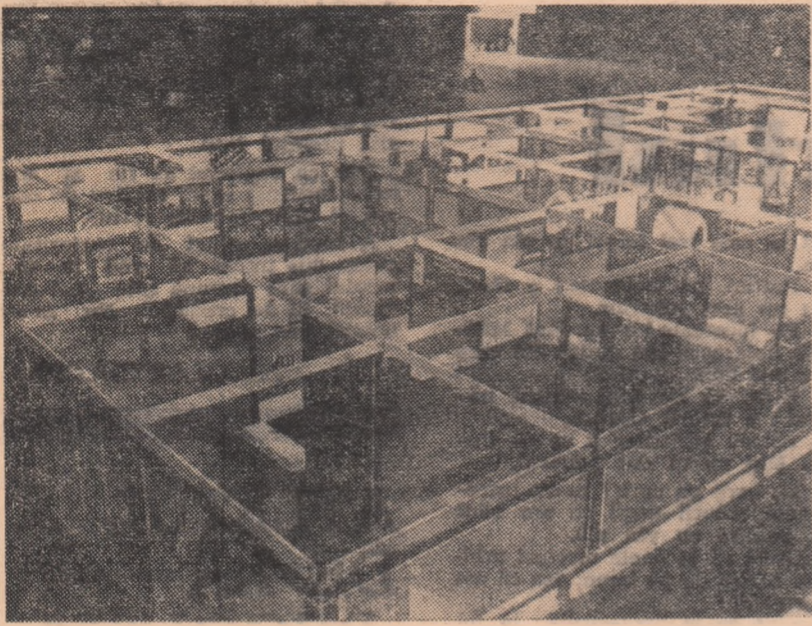


Fabrica de acid azotic a Combinatului chimic din Făgăraș.

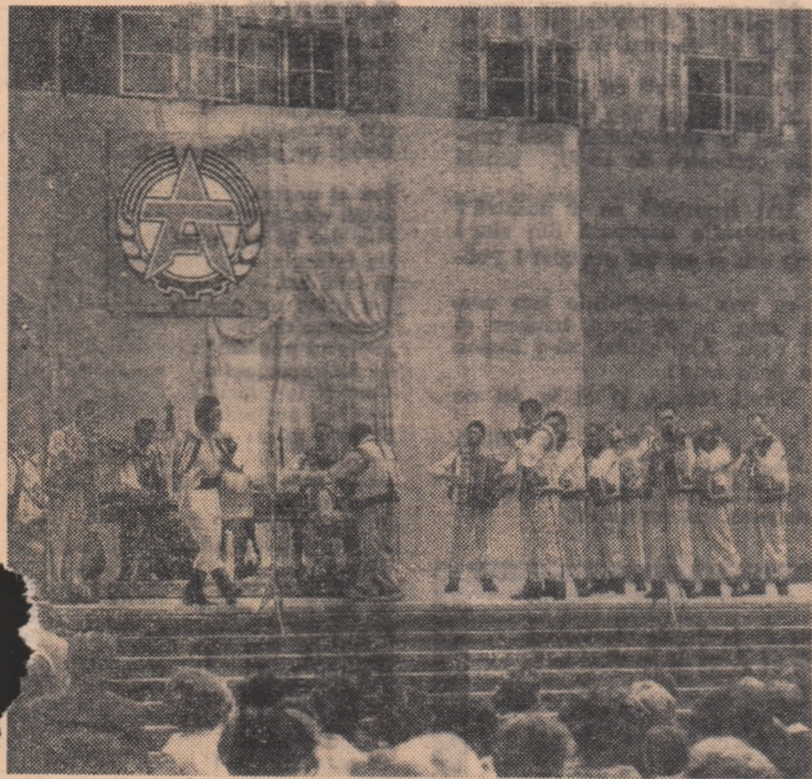
Combinatul de îngrășăminte chimice din Piatra Neamț. Vedere parțială.



Prezențe românești peste hotare



O expoziție de arhitectură românească a fost prezentată de curând în mai multe orașe din S.U.A. În clișeu: Expoziția de arhitectură românească în sala „Armory” din Washington.



După 81 de zile în turneu prin diferite țări ale Europei, ansamblul „Rapsodia Romină” s-a întors în patrie. Ansamblul românesc a reușit să obțină un răsunător succes în străinătate. Presa străină a dat o înaltă apreciere măiestriei artiștilor români. În clișeu: ansamblul „Rapsodia Romină” pe o scenă din Republica Democrată Germană

ANGOLA LUPTĂTOARE

1520-1964! Sint 444 de ani de cind portughezii au încăleat pământul Angolei, transformind-o în colonie, asuprind și exploatare poporul, jefuindu-i bogățiile și exportind anual zeci de mii de angolezi drept „fildes negru” (sclavi) în cele două Americi. Istoricul american James Duffy, autorul cărții „Portugalia în Africa”, scrie: «Dacă comerțul cu sclavi — însoțit de tot cortegiul său de silnicioși — căpătase o asemenea amploare, ne putem închipui cum arăta „civilizația” portugheză sub celelalte aspecte! Colonialiștii se ghidau după o singură regulă: jaf și exploatare fără limită, pornindu-se de la principiul că africanii nu sint oameni».

Mereu însă flăcările revoltelor împotriva asupritorilor izbucneau pretutindeni în Angola, populația luptind cu bărbăție pentru libertatea sa. Istoria consemnează circa 300 de răsmerițe în care africanii s-au jertfit pentru idealul libertății și independenței, provocind portughezilor mari pierderi. Tocmai din această cauză abia în 1922 Angola a putut fi „pacificată”, cu ajutorul unei armate de zeci de mii de oameni detași cu echipamentul cel mai modern. Dar liniștea n-a domnit mult în această colonie portugheză. După un șir de acțiuni pe scară redusă întreprinse de patrioți, la 5 februarie 1961 vlvătăile răscoalei au reizbucnit cu o nouă forță pe întreg cuprinsul Angolei. Mii și mii de patrioți începuseră marea mișcare națională de eliberare. Deși răscoala a fost înfrântă, iar o sută de mii de angolezi au fost masacrați și 300 000 au trebuit să fugă din țară, ferocitatea repressiunilor n-a putut înăbuși lupta de eliberare. Dimpotrivă, ea s-a extins cu cerind pe zi ce trece noi poziții. Astăzi, armata populară angoleză numără peste 20 000 de oameni bine înarmați și instruiți (lunar circa 2 200 de oameni intră voluntar în forțele de eliberare), care obțin victorii de răsunet în lupte și care au smuls de sub controlul portughezilor mari porțiuni din Angola, instaurind acolo puterea forțelor patriotice. Explicația marilor succese repute de un număr redus de ostași angolezi în fața unor trupe superioare atit numeric cit și ca armament (Portugalia are în Angola o armată de circa 78 000 soldați) rezidă în faptul că salazaristii au de înfruntat nu numai forțele unităților organizate ale armatei de eliberare, ci și rezistența dîră pe care o opune întregul popor al Angolei. „Izvorul principal al forței motrice il constituie însuși poporul angolez” — scrie pe bun temel „New York Times”.

În anul acesta, mișcarea de eliberare din Angola și-a intensificat acțiunile mai ales în regiunile din nordul și centrul țării. În cursul a peste 500 de acțiuni ofensive, pînă la 1 iulie 1964, circa 2 000 de soldați portughezi au fost uciși; sute de soldați portughezi au fost luați prizonieri, patrioți angolezi capturind și mari cantități de armament și echipament militar; zeci de noi așezări rurale au fost recucerite de la colonialiști. În ultima vreme au avut loc lupte crincene în provincia angoleză Lusitania. Mai ales în zona satelor Agra, Mores, Antiane, Fa și Caur, unitățile armatei de eliberare au provocat mari pierderi trupelor colonialiste. În timpul luptelor care au durat 11 zile — și despre care chiar generalul portughez Cabrero a spus că „au fost atit de inverșunate, incit soldații, deși bine instruiți și înarmați, n-au mai putut rezista și au cedat” — patrioții angolezi au spulberat puternice unități și centre de rezistență salazariste. Ziarul „Ghanian Times” relevă că „pînă acum încă niciodată salazaristii n-au avut de înfruntat o asemenea ofensivă coordonată și dîră din partea armatei angoleze. Se pare că însuși președintele portughez, amiralul Americo Tomaz, speriat de amploarea răscoalelor din Angola și Mozambic, pleacă la fața locului pentru a încerca să salveze ce mai poate fi salvat”.

Intr-adevăr, la 6 iulie, Americo Tomaz a părăsit Lisabona la bordul unui vas, îndreptindu-se spre Mozambic într-o vizită oficială. După cum transmite agenția Associated Press, el va face o escală în porturile Madeira și Luanda din Angola, după care își va continua călătoria spre Mozambic; în timpul acestui turneu el va căuta să domolească spiritele și să reafirme intenția Portugaliei de a păstra dominația în coloniile din Africa.

Șubrezirea tot mai accentuată a pozițiilor salazariste în Angola, este însă evidentă, așa că apropierea momentului prăbușirii rinduielilor colonialiste nu mai poate fi ocolit prin nici un fel de manevre. După cum stau măturile faptele, singura cale de pacificare a Angolei este „lupta hotărîtă de masă pentru alungarea colonialiștilor, pentru ca Angola să-și poată ocupa locul demn, suveran, în familia frățească a țărilor africane libere” — cum a declarat recent Holden Roberto, șeful guvernului provizoriu angolez, constituit în 1962 de forțele populare.

P. TĂTARU

PERSPECTIVE — ÎN — — AGRICULTURA — — KENYEI

O scurtă știre publicată mai zilele trecute anunța confiscarea tuturor fermelor lăsate în părăsire de către cetățenii de origine europeană din Kenya. Agențiile mai menționau că în cadrul aplicării acestei măsuri au și fost confiscate 50 de ferme mari.

Dat fiindcă în Kenya agricultura constituie principala ramură a economiei, acțiunea întreprinsă de guvern are o deosebită importanță. De multe decenii problema pământului este chestiunea fundamentală care se pune în fața agriculturii țării. Cele mai bune pământuri agrare au fost luate băștinașilor de către cercurile colonialiste. Peste trei milioane de hectare terenuri fertile se află în posesia a 3 600 fermieri europeni și a unor companii străine. În același timp, peste 6 milioane de băștinași au fost alungați pe teritoriul unor rezervații cu pământuri neroditoare. Aceasta a determinat ca unui colon european să-i revină între 800—1 000 hectare de cea mai bună calitate, în timp ce familiile țăranilor localnici trebuie să trăiască dintr-o parcelă neproductivă, care, în medie, nu depășește două hectare. Companiile străine dețin și mai mult pământ. Astfel, compania „East African Syndicate” exploatează 150 000 hectare, iar „East African Estates” 140 000 hectare.

După ce Kenya a obținut independența, guvernul a hotărît să înceapă unele acțiuni pentru a pune capăt acestei stări de lucruri. În urma cererilor populației, guvernul englez a fost nevoit să alcătuiască un plan care prevede vinzarea a 400 000 hectare băștinașilor. Pentru aceste pământuri, colonii europeni urmau să primească o compensație în valoare de 18 milioane lire sterline, iar pe pământurile răscumpărate să se mute câteva zeci de familii. Confiscarea actuală a pământurilor nelucrate este menită să permită altor citorva mii

de familii să se stabilească pe terenuri mai fertile. De bună seamă însă că aceste măsuri parțiale nu pot lichida dintr-o dată grava problemă care se află în fața agriculturii și a întregii economii a țării.

Guvernul Kenyei a elaborat însă un plan pentru reglementarea treptată a problemei. Printre altele, se preconizează ca în viitor să continue confiscarea pământurilor acelor coloni europeni care nu folosesc pământurile în conformitate cu interesele statului. În afară de aceasta, se acordă o deosebită atenție agriculturii în planul

general de dezvoltare economică a țării pe perioada 1964—1970. După cum se arată în planul care a fost adoptat de guvern, se prevede ca în următorii șase ani producția agrară să crească cu 70 la sută. Producția de bumbac, una dintre cele mai importante producții ale țării, va spori de 10 ori; se preconizează, de asemenea, o mărire accentuată a producției de ceai, zahăr, orez.

În momentul de față, agricultura participă în proporție de 65 la sută la formarea produsului social și cu 70 la sută la exportul țării. Fiind aproape unica sursă de existență a imensei majorității a populației țării, agricultura va putea să asigure un nivel de trai mai ridicat în momentul cînd progresele prevăzute vor fi traduse în viață. Firește, o îmbunătățire mai accentuată a situației economice a Kenyei va putea avea loc abia în momentul cînd independența țării va fi consolidată prin începerea fărîrării unei industrii care să pună în valoare atit bogățiile agrare cit și resursele ascunse în pământ — aur, cupru, diamant, cianit etc.

Programul economic alcătuit de guvernul Kenyei ca contribuie la efectuarea primilor pași pe calea îmbunătățirii situației economice a țării, a lărgirii legăturilor comerciale cu alte state, legături bazate pe egalitate și avantaj reciproc.

EUGEN PHOEBUS

Cronică rimată

POVESTEA UNUI SEPARATOR

Dedicată G.A.C. Oinacu-Giurgiu.

Cine plinge și suspină
 Plin cu pete de rugină,
 Amărit ca val de el,
 Părăsit și singurel?
 E un biet separator,
 Care-a fost strălucitor
 Și acum zace ca-n pustie
 La Oinacu-n magazie...
 Oamenii de-aici l-au vrut,
 Au scris jalbe, l-au cerut:
 Cică în gospodărie
 Musai trebuie să fie,
 Că laptele degresat
 E grozav la furajal
 Și-or să facă mindre fapte
 Cu porcei hrăniți cu laptele
 Dar, sosind separatorul,
 Oamenii l-au dat onorul
 Și cuprinși de bucurie
 L-au băgat în magazie,
 Plină-o prinde să muncească
 Să mai stea să se-odihnească...
 Și-au trecut o zi și două,
 Ba chiar nouă zeci și nouă...
 Și a mai trecut și-o vară
 A trecut și-o iarnă, iară
 Au trecut doi ani, ba trei
 Iar grămada de porcei
 Sînt azi porci adevărați,
 Ba chiar... șunci, salam, cirnați!
 Doar separatorul zace,
 Bietul, de trei ani încoace.
 Plinge-ntr-una și suspină
 Separind numai... rugină
 Și spunindu-și: — Dumnealor
 Cred că de-s separator
 Trebuie neapărat
 Să mă țină... separat!

ȘTEFAN TITA

Arbitrul imparțial

M-am pomenit duminică cu doi musafiri simpatici: vărul Costică din Popești și vărul Mitică din Urechești — comune megieșe, vestite pentru podgoriile lor. Amindoi, ca și cum s-ar fi vorbit, mi-au adus câte trei sticle de vin: alb, roșu și negru.
 — Da' cu ce treburi la Focșani? i-am întrebat eu.
 — Orchestra noastră de copii cîntă azi la casa raională de cultură și am venit s-o văd, m-a lămurit vărul Costică din Popești.
 — Iar eu, s-a sumeșit Mitică, am venit să aplaud orchestra de copii de la noi din Urechești!
 — Bravo, deci aveți orchestră de copii și unii și alții. Dar care dintre ele e mai bună?
 Cu întrebarea asta nesăbuită, am făcut o greșală de neiertat. Uitasem că între cei doi veri ai mei exista (ca de altfel între popișteni și urecheșteni în general) o veche dispută, fiecare lăudîndu-se că satul lui l-a întrecut pe al celuilalt în toate domeniile.
 Imediat, Mitică și Costică s-au uitat unul la altul ca doi berbeci gata de luptă:
 — A noastră din Popești e mai bună!
 — Ba a noastră din Urechești!
 Vrînd să repar gafa, am intrat, după cum se va vedea, într-un bucluc și mai mare:
 — Stați, nu vă certați. Amindouă sînt la fel de bune. Hai mai bine să bem un păhărel.
 Și am luat la întimplare o sticlă cu vin de Urechești.
 — Nu! s-a opus imediat vărul Costică. Propun să bem din vinurile de Popești, care sînt mai bune.
 — Mai bune de ce? De salată? a sărit Mitică.
 La asemenea insultă, Costică s-a făcut pe rînd alb, roșu și negru,

exact ca cele trei feluri de vin din sticle.
 — Poftim, pe încercate! a făcut el cu un gest superior.
 — Pe încercate! a aprobat Mitică. Să hotărască Ion (adică eu) care vin e mai bun.
 — Bine, să fie Ion arbitru imparțial! a întărit Costică.
 De obicei, arbitrilor li se dă fluturul. Mie mi-au dat paharul.
 — Ei, care pe care? m-au întrebat competitorii după ce am băut două pahare cu vin alb.
 Auzisem că la unele meciuri arbitri ies bătuți de pe teren, așa că am zis prudent:
 — Sînt ca și orchestrele: la fel de bune! (ceea ce era, oricum, foarte aproape de adevăr, vinurile fiind excelente amindouă).
 — Să trecem la vinul roșu! a propus Costică.
 — Da, dar nu mai pot, am bîl-guit eu.
 — Nimic! Să trecem și să vedem: or să se măi laude cu Pepeștiul lor?
 — Voi vă lăudați cu Urecheștiul!
 — Avem și cu ce: vinuri, bînd 40 de lei la ziua-muncă plus produsele, orchestră de copii, școală nouă...
 — Mai frumoasă ca a noastră? Uite fotografia decupată din ziar!
 — O am și eu tot din ziar! Poftim...
 Mi-au pus fotografiile sub nas. Între timp, ca să scap, băusem și vinul roșu. Am căutat să-l împac și de data asta:
 — Vinul roșu e și el la fel de bun!
 — Dar școlile? Care din două îți place mai mult?
 — Sînt frumoase toate... petru! am răspuns eu imparțial.

După ce am băut și vinul negru, de unde vedeam patru, n-am mai văzut nici una. Am adormit și am avut un coșmar: se făcea că sînt la casa de cultură și trebuie să hotărască care dintre cele două orchestre de copii este mai bună și merită premiul întâi.

Dar ca supliciu să fie și mai mare, nu mai eram arbitru de ocazie, ci președinte de juriu!

A două zi, minat de curiozitate, m-am dus totuși să văd la fața locului care comună este mai frumoasă. Și ce credeți? Nu m-am hotărît nici acum!

NICOLAE CULCEA

ATLETUL DE LA „RECOLTA“

Cînd a intrat Ion Pe stadion,
 Se și vorbea C-ajunge campion.
 În mușchii lui Zvîcnind de tinerețe,
 Se concentra și forță
 Și suplete
 Și-avea ținuta
 Plină de prestanță
 (Ca orice-atlet
 Fornit pe performanță!)

Ion al nostru,
 După cîte știu,
 N-a dat în viața lui
 Un interviu
 Și iată, azi,
 L-a prins un gazetar
 Pesemne de la
 „Sportul popular“:
 — Antrenamentul
 Cum ți l-ai făcut?
 — Cînd am putut
 Și cum m-am priceput!
 — Adică fără nici un ajutor?
 — Ba m-a luat la ochi
 Un profesor
 Și a-nceput
 A se-ngrîji de mine,
 Zicînd
 Că nu m-oi face de rușine!
 — De unde ești?
 C-ai nerv de campion...
 — De la „Recolta“
 (Se făli Ion).
 — Ce club e ăsta?
 — Păi, să vezi mata,
 Că nu e club
 Ci este altceva!
 Departe, undeva,
 Sub zarea-albastră,
 „Recolta“ este
 ...Colectiva noastră!

STELIAN FILIP

LA LOCUL LUI!

Alaltăieri, la un sobor
 Al tuturor insectelor,
 Albina, ca și altă dată,
 Pe drept fu evidențiată.
 Dar fluturile s-a opus:
 — Eu cred c-o ridicăți prea sus!
 (Și se umflă în piept fudul)
 — Cît despre mine, sînt sătul
 Să fac numai polenizare
 Căci sînt de mult mai mult în stare
 Și mă-angajez (pe cîntea mea!)
 Să fac și eu ce face ea.
 Consider chiar că-mi stă-n putere
 Să cresc producția de miere!

Și o porni lăudărosul
 În zbor, să strîngă prețiosul
 Nectar al florilor din luncă
 (Da-l clar că n-avu chef de muncă!)
 Băfîndu-și arpile-n soare,
 Zbura haihui din floare-n floare
 Topit cu totul de plăcere...
 Și n-a-necropit un strop de miere.
 Atunci, văzîndu-l un școlar
 Iși zise: — Iată-un exemplar
 De pierde-vară, tot mai rar!

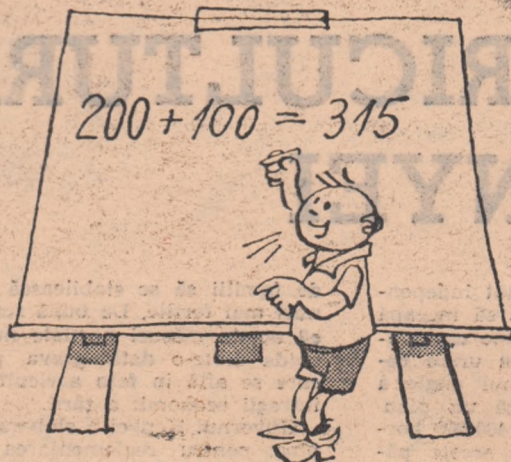
Și-l prinse pentru... insectar.

FLORIAN SAIOC

Profesoara de educație fizică Ionescu Vernentia de la Școala elementară din Andrășești-Slobozia, a pregătit o puternică echipă de pitici de handbal în 7.



„Albă ca zăpada și cei 7 pitici“.



Toți elevii din comuna Belint-Lăgoj sînt depunători la C.E.C.

— Elev, ce-ai făcut acolo?
 — Păi am calculat și dobînda pe un an...

Desene de T. PALL